

SCENERIER I GLAS

- ett projekt om mönstermoduler

Sara Gullman

Högskolan för design och konsthantverk, Göteborgs universitet

Göteborg

VT 2008

Examensprojekt 15 hp, Konstnärligt kandidatprogram i design 180 hp

ABSTRACT

The present project was initiated with the aim to create pattern modules for use in public environments. My intention was to let the properties, of the specific materials used, have a marked influence on the realisation of the final form. I also wanted to find a material, which is suitable from the perspective of sustainability and possibilities to create modules from it. The work was initiated with a study of some candidate materials and many sketches before I finally made my choice. My decision was clear after a visit to the company Glasfabriken in Kalmar. The choice was therefore to work with pattern modules of glass with laminated pictures. The leading motive for my further work was chosen to be repetition in combination with variation. I chose to sand blast one kind of my modules. The patterns created are inspired by old wall papers from the 19th century, which often show people in outdoor sceneries, which are framed by, or connected by, vegetation of various kinds. My new version of such kinds of patterns show people in different everyday situations and these modules are surrounded by pictures of parsley and trees. The resulting arrangement consists of a number of different glass pattern modules, which are intended to be used together or as single objects according to what is suitable for the specific environment. I have adapted the production methods for my pictures for serial production and they could therefore be regarded as a sample collection. The modules are intended to be mounted with the aid of aluminium profiles with the preferred pattern modules and to the total size suitable for the choice of the user.

KEYWORDS

Pattern, Module, Material, Relief, Laminated Glass

FÖRORD

Jag skulle vilja rikta ett tack till alla Er som har hjälpt mig i mitt arbete.

Jan Wolf på Glasfabriken i Kalmar, tack för all Din hjälp med prover och konsultation.

Mia Branzell på KKV.

Min examinator Eva Dahlin.

Min handledare Thomas Laurien.

Min opponert Sissa Sundling.

Jag vill också tacka Er, alla klasskamrater med vilka jag har haft många, långa och värdefulla samtal med, för all handledning och för allt stöd.

Och sist men inte minst min familj, utan Er, ingenting.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Bakgrund	5
Mål och syfte	5
Avgränsningar	6
Målgrupp	6

GENOMFÖRANDE

Uppstart	7
Modulskisser	7
Byte av fokus	10
Mål	10
Kriterier	10
Avgränsningar	10
Mönsteridé	10
Människor i miljö	11
Studiebesök	12
Mönster	12
Skisser på scenerier	13
Träd	14
Persilja	16
Första provet	17

RESULTAT

Mönstermoduler för offentliga rum	18
Persilja	19
Trädet	20
Scenerna	21
Montering	28

SLUTSATSER

Mina moduler i ett sammanhang	28
Process	28
Vidareutveckling	28

KÄLLFÖRTECKNING

29

INLEDNING

Detta är en rapport om mönstermoduler. Det är också en rapport om en process som under arbetets gång bytt riktning, där arbetsmetoden, först haft riktningen material till mönster, för att senare låta mönstret bestämma vilket material jag skulle arbeta med.

BAKGRUND

Under åren på HDK har jag i en mängd projekt valt att jobba med mönsterformgivning på olika sätt. I kurserna har det mest handlat om rapporterade mönster och i ett projekt jobbade jag med taktila mönster för icke seende. Gemensamt för det jag tidigare har gjort är att mönstren handlar om att de blir upprepade på en och samma yta, en yta som i tidigare arbeten varit genomgående textil. Jag ville i detta arbete fortsätta denna röda tråd men med en annan ingång för att se hur mönster blir om man bygger dem utifrån uppdelade ytor och med andra material.

Innan jag började kandidatutbildningen på HDK så arbetade jag med keramik i flera år, och det var en erfarenhet som jag tänkte använda mig av i detta projekt.

MÅL OCH SYFTE

I framtiden vill jag arbeta med att skapa mönster, för textil och tapeter eller på produkter. Jag vill också jobba med produktformgivning. I det här examensarbetet fördjupade jag mig i båda områdena. Jag ville arbeta med mönster på ett sätt som var nytt för mig samt utforska olika material, både tidigare kända men också för mig nya material där avsikten skulle vara att använda material som var bra för en hållbar utveckling.

Jag kallade projektet "Mönstermoduler". Min tanke var att utforma delar som man genom att sammanfoga, skapar en större helhet utifrån som t.ex. via traditionellt kakel. Dessa moduler, eller enheter skulle fungera upprepade med sig själva eller i kombination med andra enheter.

Avsikten var som sagt att utforska olika material, och utifrån materialets möjligheter skapa förutsättningar för mönstrade ytor. Materialet i sig skulle få styra en stor del av formgivningen. Jag skulle arbeta med att skapa mönsterverkan som t.ex. med relief. Jag tänkte också jobba med platta mönster i form av screentryck och se hur det går att kombinera den platta bilden med den i relief.

Mönstermodulerna var avsedda för offentliga platser. De material som jag skulle använda hade kravet på sig att klara av slitaget i denna miljö. Jag skulle inte göra tapeter, vilka är relativt sköra och inte håller så bra för ett offentligt slitage. Det var min enda materialavgränsning från början, att det skulle vara hållbart ur flera aspekter. Dels var det materialets hållbarhet över tid och dels råmaterialet direkta miljöpåverkan som fick bestämma vilket material som jag skulle använda. Jag ville dessutom få in en funktionell användning med mina moduler. De skulle kunna ses som byggnadsmaterial där de används tillsammans som skärmväggar eller i annat inredningssyfte.

Jag började den inledande kursen undersökande och sökte upp olika platser i det offentliga rummet där jag kunde göra enklare studier på hur olika en yta kan uppfattas, beroende på kontrastverkan som skuggor och ljus, relief och blanka respektive matta ytor. Upprepning och variation är utifrån detta de vägledande orden i mitt examensarbete.

AVGRÄNSNINGAR

Avsikten var redan från början att arbeta utforskande och jag satte därför inte upp några direkta avgränsningar för mitt arbete. I min projektbeskrivning skrev jag följande;

"Projektet kommer att vara undersökande, och utifrån den aspekten har jag inte ett klart förväntat resultat vilket är en tydlig avgränsning. Hur jag kommer att få fram de olika delarna i mitt projekt är oklart utifrån tidsramen, jag vet helt enkelt inte om jag kommer att kunna få fram produkten i sitt rätta material eller om det blir skisser och modeller"

Jag satte upp vissa kriterier för de material som jag skulle använda. De skulle vara gjutbara, eller formpressbara eftersom jag ville jobba med relief. De skulle vara möjliga att screentrycka bilder på och dessutom skulle de vara bra ur ett hållbart perspektiv. Den taktila känslan var också viktig samt att det var möjligt att göra prototyper med en verklig känsla. Men redan efter två veckor insåg jag vikten av att avgränsa mig mer. Jag drevs av en önskan att få fram en färdig prototyp och att få arbeta med ett företag och verklighetsförankra mitt projekt.

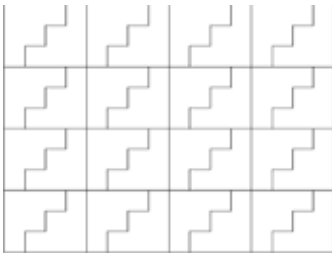
Mina nya avgränsningar bestod i att bestämma mig för ett material och driva processen så långt som jag kunde med det valda materialet och få fram en prototyp. Jag skulle inte lösa konstruktionen med hopsättning av modulen helt utan bara kunna visa på förslag. Mitt mål var att inrikta mig på bilden och mönstret, konstruktionen såg jag som ett senare vidarearbete tillsammans med en teknisk ingenjör.

MÅLGRUPP

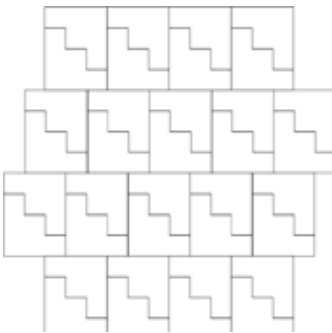
Min primära målgrupp är inredningsarkitekter eller andra med samma arbetsuppgifter, men givetvis är de mer än välkomna som önskar sätta mina moduler i privata hem.

GENOMFÖRANDE

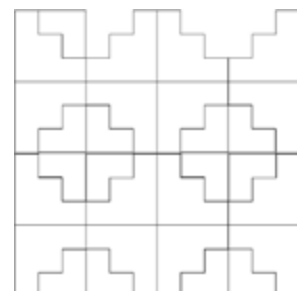
UPPSTART

Projektet inleddes med en informationsinsamling genom att studera ett antal inspirationsböcker samt söka på internet. Jag studerade en rad offentliga utsmäckningar och tapeter och letade efter exempel på mönstermoduler i det offentliga rummet. De fanns överallt. Mönstermoduler i golv och väggar som elementskydd, ventilskydd, golvplattor, väggpaneler, olika typer av grindar och galler osv. Jag hade svårt att hitta fokus på vad jag skulle angripa för typ av modul. De flesta idéer som jag hade var endast av dekorativ karaktär och det lockade mig inte så mycket, jag ville att min modul skulle ha en funktion förutom det estetiska.

Jag hade också en viss typ av plats som jag var mer lockad av. Mötesplatser för människor. Det kan vara i ett väntrum på ett sjukhus eller i ett kontorslandskap, ett regnskydd eller en busskur. Jag bestämde mig för att inrikta mig på mönstermoduler för skärmväggar. Dels kunde jag då jobba med en produkt med funktionell användning och dels kunde jag arbeta med mönster där också yta, skuggor och material samverkade i upprepade eller varierade modeller.

Jag hade alltså ganska lösa ramar från början men nu hade jag en tydligare ingång till mitt fortsatta arbete. Jag hade inte något företag som jag jobbade med eller något material som jag hade bestämt mig för utan tanken var att de material som jag skulle lära känna, skulle berätta för mig vilka former som jag skulle göra. Jag började därför med att leta efter material.

Ett besök på *Råvara** i Mölndal ledde mig vidare i mitt sökande.

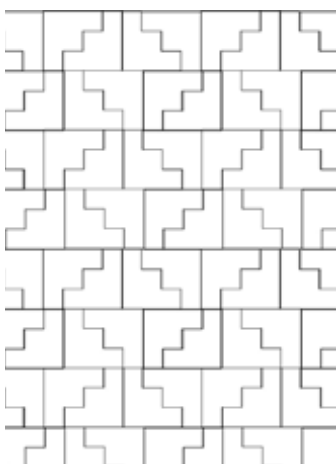
På *Råvara* valde jag ut sex olika material som jag studerade närmare. Mjuk betong, glas, plast och kompositmaterial, keramik samt metall.

En tidig önskan fanns om att materialet inte skulle vara för svårt att få i produktion. Jag drevs mer och mer av en längtan efter att ta kontakt med ett företag och se om vi kunde samarbeta. Det var inte något jag hade föresatt mig från början men det kändes mer och mer intressant och kom att styra mitt materialval något. Det blev också viktigt för mig att verklighetsförankra mitt projekt där också vikten av att kunna sätta något i produktion var stor.

MODULSKISSER

Jag började med att skissa i flera olika material samtidigt. Jag växlade mellan lera, kartong, papper och digitala verktyg. Jag gjorde ett par moduler som skulle kunna fungera upprepade med sig själva och/eller med en annan modul. Jag utgick ifrån material som jag tänkte mig kunde gjutas eller formpressas och skissade i lera med de förutsättningarna.

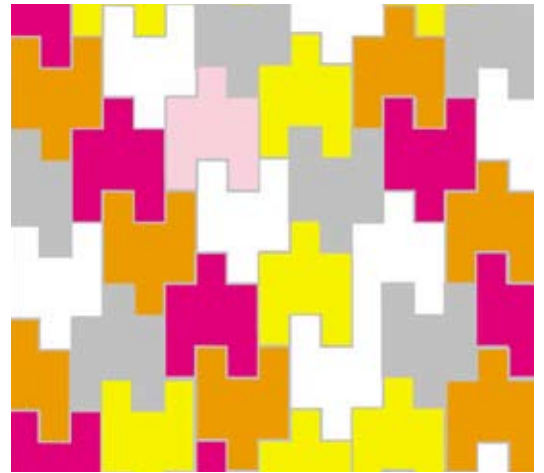
Jag gjorde enkla mönstersimuleringar i datorn för att se hur man kan utnyttja en enkel modul och genom att upprepa den på olika sätt skapa mönster. Jag valde att fortsätta utforska möjligheterna med mjuk betong, corian och glas.

Enkla mönstersimuleringar med en modul.

*Råvara är en materialbank i fysisk form med en kompletterande hemsida. De ställer ut hundratals varuprover från industrin som inspiration för designer, arkitekter och produktutvecklare.

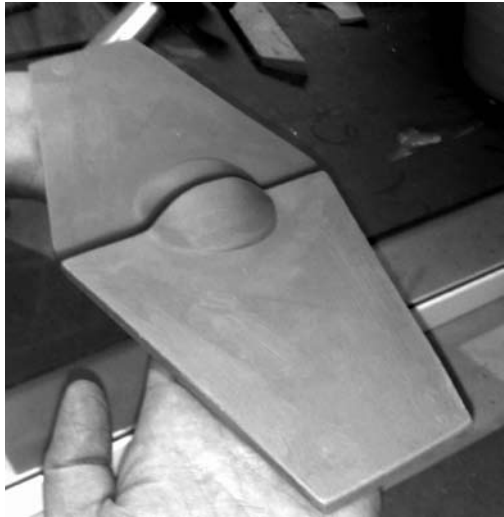
Modul att användas till golv. Jag skissade med materialet mjuk betong som förutsättning och tänkte mig den färgsatt i olika nyanser.

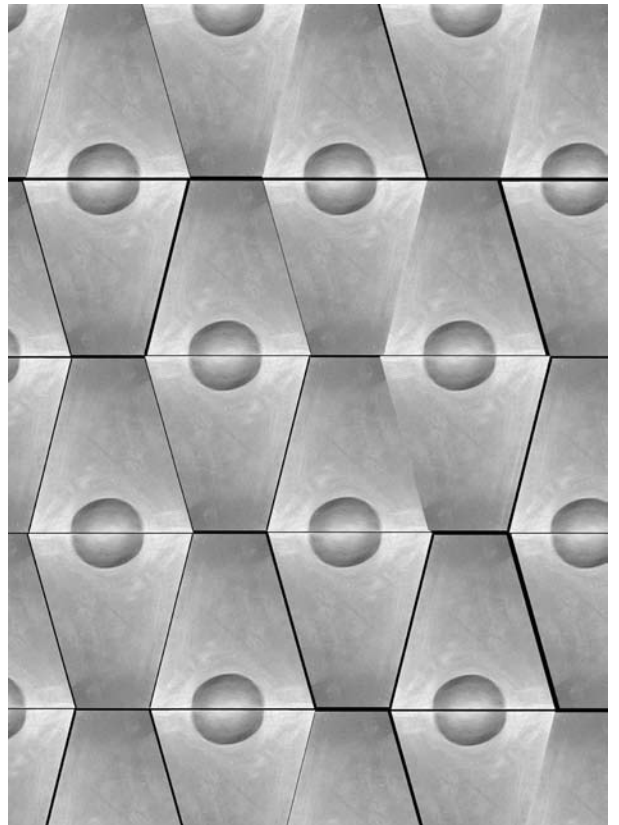
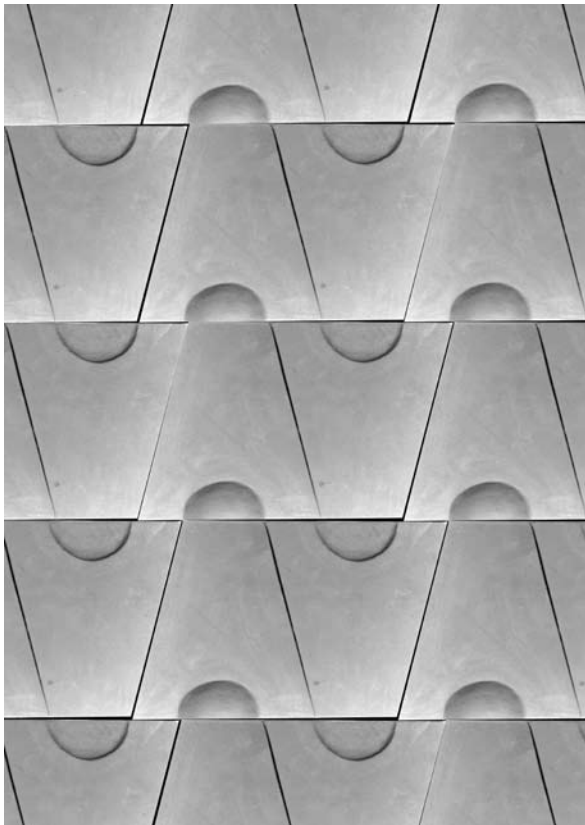
Jag skissade i lera och sökte efter olika uttryck på samma objekt. Jag funderade på hur kunde jag beskriva en träd-stam i relief på bästa sätt. Med raka kanter eller med en mer organisk form. Jag tänkte utifrån formgjutningens begränsningar med tanke på släpp i formen (så att modulen skulle gå att ta ur sin gjutform).

Modul att användas som väggbeklädnad. Skisser i lera med tanke på formgjutning i mjuk betong eller annat formgjutningsbart material. Modulens mittersta runda del är konkav och/eller konvex. Jag gjorde ett antal simuleringar av modulen hur den kan skapa mönstrade ytor.

Vid närmare efterforskning visade det sig att företaget som jobbar med mjuk betong precis skulle lansera en kollektion med mönstermoduler som var något liknande det jag hade tänkt jobba med. Det kändes omotiverat att fortsätta med det, därför släppte jag det spåret.

BYTE AV FOKUS

Jag började ganska snart att få problem med att inte jobba med en tydlig plan eftersom jag vid detta tillfälle varken hade material eller mönster satta från början. Egentligen var jag ute efter att hitta ett material som var helt revolutionerande och som jag kunde skapa något helt nytt utifrån. En uppgift som jag insåg var övermäktig för mig. Det fanns ändå ett mönster som jag ville göra, trots att det från början inte var min avsikt.

Min önskan om att materialet skulle tala till mig förbyttes mot viljan att genomföra en idé. Det var dags att byta målsättning.

Jag hade haft en mönsteridé som hade legat och grott hela tiden och nu fick den vara i fokus istället. Hur skulle jag bäst genomföra min mönsteridé?

La toile de Jouy, betyder "Tyget från Jouy" och är en serie möbeltyger i bomull tillverkade vid den berömda textilmanufakturen i Jouy-en-Josas, strax utanför Paris, mellan 1760 och 1843. Tygerna är vanligtvis översållade med landskaps-, växt- och arkitekturmotiv framför allt i rött, blått och brunt på oblekt botten och den detaljskarpa mönsterteckningen är gjord i kopparsticksteknik, oftast tryckt med vals. Även papperstapeter har tryckts i samma mönster under senaste 100 åren. En boom för toile de Jouy inträffade i Sverige i början av 1900-talet i den våg av herrgårdsromantik och 1700-talsinspirerad inredning som sköljde över landet, såväl i slott som i enklare hem.

(Texten är i sin helhet hämtad ifrån Gysinge.nu)

Jag har en fascination för gamla sceneritapeter från 1800-talet, tapeter med bilder av människor i olika miljöer. Dessa heter ursprungligen "Toile de Jouy"* och har senare i folkmun kallats "Toille mönster". Jag analyserade dessa tapeter lite närmre och fann vissa genomgående drag. Den typen av mönster bygger på öar av händelser med människor som skiljs åt eller förbinds av träd eller annan växtlighet. Dessa motiv är ofta idylliska kärleksscener i vackra landskap eller beskriver olika jordbrukssituationer. Jag bestämde mig för att göra en nytolkning av dessa scenerier, med motiv från idag och med material som fungerar för det offentliga.

Nu fick jag sätta upp nya mål med tydligare kriterier och avgränsningar.

MÅL

Jag ska göra mönstermoduler vilka är avsedda för att användas till skärmväggar och andra väggytor.

KRITERIER FÖR MINA SCENERIMÖNSTER

Mönstermodulerna ska innehålla variation och upprepning, gällande både uttryck och innehåll. Modulerna ska kunna kommunicera med varandra på olika sätt beroende på hur man monterar dem. Modulerna ska även fungera separata, som bilder. Bilderna ska bygga på en berättelse vilken ska vara helt öppen för tolkning.

AVGRÄNSNINGAR

Jag ska ta fram en fullskalig prototyp av modulerna i dess rätta material. Jag ska lämna förslag på montering men inte ta fram en färdig konstruktion.

MÖNSTERIDÉ

Min idé var att göra scener av skuggfigurer och placera dem med växtlighet runt om. Jag ville att bilden skulle ha en föränderlighet över sig, att allt inte gick att upptäcka på en gång. En önskan fanns om att ljuset skulle påverka bilden. Jag hade i ett tidigare belysningsprojekt gjort en lampa som bestod utav en röd box som visade ett mönster när den var tänd, det uttrycket ville jag komma åt nu. En viss transparens blev alltså viktigt för mitt materialval. Viktigt var också de ledord som jag har satt upp från början med variation och upprepning. Mina mönstermoduler började ta form, de skulle visa de olika sekvenserna i scenerierna. En större modul med människor och mindre moduler med växtlighet som skulle sammanfoga/skilja scenerna åt.

Under skissarbetet ringde jag och pratade med *DuPont Surfaces*, företaget som tillverkar i corian. Det visade sig vara ett dyrare material än jag var ute efter och tillverkningsmetoden var mer avancerad än jag tänkt mig. Det skulle bli svårt att få den variation av moduler som jag hade föresatt mig. Corian hade de egenskaper som jag var ute efter med ett undantag, det ger bara ljusgenomsläpp med hjälp av elektriskt ljus.

Eftersom jag inte ville jobba med en energikrävande strömkälla för att framkalla mina mönster så fortsatte jag att söka material.

Glas var ett bra alternativ eftersom jag ville ha transparens, för att på så sätt skapa en föränderlighet i mönstret och att upplevelsen ändras beroende på betraktningvinkel. Jag undersökte möjligheterna att göra glaskakel ihop med Fotokakel AB men det materialet hade inte den taktila känsla som jag ville ha och var inte tillräckligt transparent. Jag pratade med flera glasmästare om hur man jobbar med glas och försökte få kunskap om hur de ser på montering av mindre glasmoduler.

Jag undersökte även hur det går att gjuta glas i relief, något som bara verkar göras i Tyskland för en större produktion, vilket gjorde ett eventuellt samarbete svårt. Alternativet med fusing fanns men det lockade mig inte då det känns mer brukbart för en utsmyckning än en större serie. Jag sökte vidare. Jag tog kontakt med *Gfab* i Kalmar vilka jobbar med det mesta inom glas och fick komma dit på studiebesök. Inför mötet med *Gfab* i Kalmar hade jag arbetat fram ett antal mönsterskisser med mina moduler för att visa min idé.

MÄNNISKOR I MILJÖ

Jag hade skissat människor som har olika relation till varandra. Jag sökte efter tolkningsbara scener. Från början hade jag för många människor på varje scen, figurerna trängdes och bildplanet kändes platt. Jag hade problem med formen på figurerna, de kändes utklippta och man kunde inte känna kroppen på dem. Jag skissade, scannade in, bearbetade i illustrator, skrev ut och gjorde om samma sak flera gånger tills jag fick det uttryck som jag ville ha. Jag ville arbeta med en berättelse och funderade på hur viktigt det då är att betraktaren kan utläsa den? Om man vill berätta något, måste det då vara solklart vad det handlar om? Nej, det tycker jag inte. Jag bestämde mig för att försöka göra bilder som uppenbarligen bygger på berättelse men där betraktaren själv har svaren, alltså finns det ingen som har tolkningsföreträde.

STUDIEBESÖK

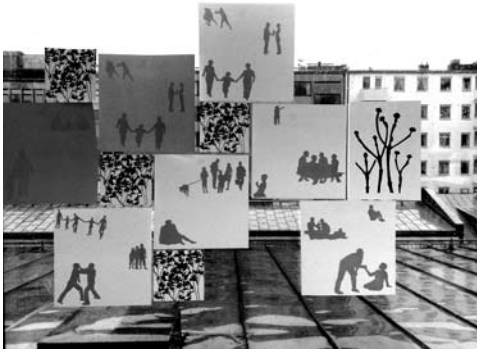
Jan Wolf på Gfab visade mig runt deras anläggning. Jag fick se vad de gör och vad de har möjlighet att göra. Det som intresserade mig mest var metoden med att laminera in bilder i glas och få färger i glaset med hjälp utav Vancevafilter* Efter studiebesöket var min idé klar. Jag skulle laminera in bilder i glas och komplettera med blåstrade bitar, upprepning och variation. Gfab skulle hjälpa mig att ta fram ett antal prover.

MÖNSTER

Efter mötet fortsatte jag att utveckla mina mönsteridéer. Jag såg svårigheter med att montera det mönster som jag själv tyckte mest om, det som är förskjutet i sidled och började skissa på alternativ som skulle göra monteringen lättare. Om man använder sig av vertikala samt horisontala möten mellan modulerna är de lättast att montera och jag fick därför tillföra en mindre modul för att förenkla det förskjutna mönstret. Jag provade också att göra alla moduler i samma storlek vilket skulle förenkla monteringen men jag tyckte att jag tappade berättelsen då och släppte den idén.

*Vancevafilter är en färgad PVB-folie i flera färger vilken kan läggas i flera lager för att få fram önskad färgnyans. Filtren läggs mellan glas för att lamineras in. Folien skyddar motivet inuti glaset då det är nästan helt resistent mot UV-strålning.

SKISSER PÅ SCENERIERNA

Jag arbetade mycket i skala 1:1 på väggen för att se hur det verkligen förhåller sig. Det var en svårighet att skissa mönster för glas på papper och få rätta känslan. Jag gjorde vissa försök till simuleringar med OH-film och färgade plastfilmer, vilket gjorde det lättare för mig att förstå känslan av glas. Men det djup som finns i laminerat glas fick jag gissa mig till.

Jag skapade mönstersimuleringar i datorn för att se hur man skulle kunna använda modulerna på flera sätt. Jag valde att göra tre olika moduler. En typ med människor som jag ville ha fler varianter av för att variera, en med trädstam och en tredje med persilja. De tre modulerna skulle fungera tillsammans och komplettera varandra men samtidigt ha en olikhet i sig så skulle de fungera var för sig.

De första mönstren var uppbyggda av två olika moduler. Det uttryckte inte den variation som jag var ute efter så jag byggde ut antalet delar. Jag ville inte att scenerna skulle ha direkta möten så jag gjorde persiljan större och tillsatte trädet.

Jag skissade på olika lösningar för montering. Det enklaste mönstret att montera var det med vertikala linjer. Mitt första mönster skulle bli svårt att montera, därför gjorde jag om det och tillsatte en mindre modul. Jag ville ha en möjlighet till förskjutning i mönstret. Det var en svårighet då det blev dubbla rammaterial i mötena mellan modulerna i förskjutningen. Den nya lilla modulen gjorde att jag kunde ha viss förskjutning i mönstret men att monteringen ändå fungerade.

Konstnärernas Kollektiv Verkstad (KKV) i Göteborg. Ett kollektiv med 11 olika verkstäder för sina ca 400 medlemmar - yrkesverksamma konstnärer och konsthantverkare.

TRÄD

Jag skissade träd på papper och i lera. Jag ville att glasbiten med trädet skulle stå för stammen och provade mig fram med flera olika trädtyper. Trädstammen var den bit jag valde att ha i relief, och jag funderade på formgjutning av denna del men kom fram till att blästring var en bra metod för en större produktion. Under en kurs tidigare denna vår hade jag varit på KKV* i glasblästring. Jag kontaktade den läraren vi då hade haft, Mia Branzell, och med hennes hjälp fick jag komma tillbaka dit. Jag provade att blåstra bilder av träd som hade en mer symbolisk form och jämförde med andra former som var mer organiska. Bilderna blev väldigt olika och djupet på blästringen gjorde stor skillnad. En djup blästring gav en mycket mer tredimensionell känsla och jag fortsatte med det.

Jag visade nu mina prover för min handledare som gav mig rådet att ta kontakt med ett blästerföretag, och undersöka hur man går tillväga för att göra en så kostnadseffektiv blästring i produktionen som möjligt. Efter kontakt med *Emmaboda Glasteknik* kunde de tala om att jag skulle se till att inte ha några lösa bitar på min blästerschablon för att man ska kunna göra en blästringsmall i metall som går att återanvända oändliga gånger. Metallschablonen är billig att tillverka och gör att produktionen får mycket lägre kostnader än om man använder den typ av självhäftande blästerfilm som jag själv använde i mina blästringar. Det handlade om att halvera kostnaden jämfört med blästerfilm. Jag anpassade därefter formen på mitt träd så att det skulle gå att göra en enklare schablon i metall.

En blästrad yta blir ganska skör för fingeravtryck. Jag funderade på att vända den blästrade ytan inåt och lägga ett tunt glas utanpå men då försvinner den effekt som jag är ute efter med variationen i materialet. Beroende på hur ljuset i rummet ligger på väggen med mönstret så syns olika partier. Vid hårt ljus blir glaset blankt och bara de blästrade stammarna syns. Glasbitarna med blästrade partier behandlas istället med en blandning av linolja och terpentin på Mia Branzells inrådan vilket gör dem mer hållbara.

Blästringsprover. Jag testade att blåstra olika djupt och kom fram till att en djup blåstring passade mitt motiv. Trädet får en mer tredimensionell känsla då. Jag valde trädet som var mest naturalistiskt då jag tyckte att det stämde bäst till de övriga bitarna. Jag provade också att vända motivet för att se vad som hände om jag blåstrade bakgrunden istället. Det kastade vackra skuggor men gav inte den relief som jag ville ha.

PERSILJA

Scenerna skulle kantas av träd och annan växtlighet. Persilja är en väldigt vacker växt som påminner om stora trädkronor fast i miniformat. Jag fotade och scannade persilja och försökte hitta en form som passade med träden. Den scannade persiljan blev alldeles för platt och såg död ut och jag var tvungen att prova mig fram mellan olika persiljesorter tills jag hittade vad jag var ute efter. Det var en bullig känsla som jag ville ha och en önskan att det skulle leda tanken till moln sett på avstånd. Jag provade även persiljan i blått, men föredrog den första varianten i svart då kontrasterna blev tydligare då. Jag gjorde sedan en komposition av dem i datorn där jag rasterade dem med inspiration från gamla tapeter där rasteringen kan vara ganska hård. Jag gjorde ett antal alternativ där jag efterhand insåg att jag ville zooma in på en mindre bild av persiljan.

FÖRSTA PROVET

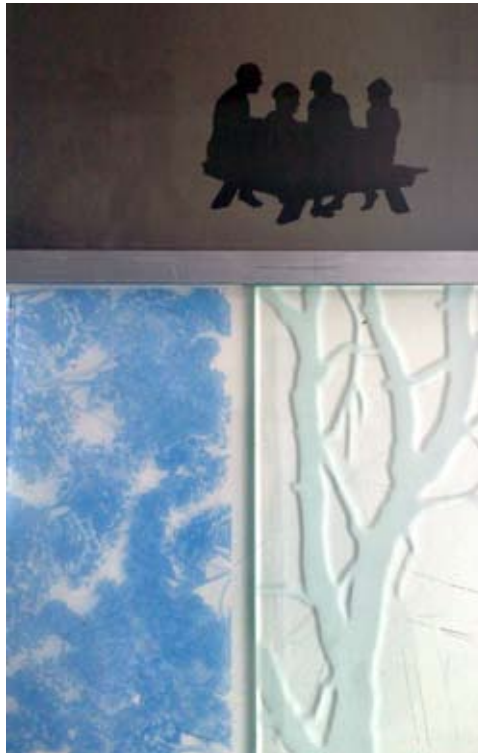
Ett par första utskriftar skickades till Gfab i Kalmar för att bli prover. Jag hade under studiebesöket fått ett par glasprover med Vancevafilter som jag utgick ifrån när jag valde färgerna till mina moduler. Till det första provet valde jag en orange färg. Scenen med människorna var utskrivet på tunt vitt papper och persiljan var på OH-film vilka Gfab laminerade in mellan två stycken 3mm glas. När jag fick tillbaka proverna så kände jag att det inte funkade med det vita pappret. Den orangea färgen blev för kall utav det vita pappret och det såg ut som en mjölkig hinna inuti glaset. Figurerna kändes inte inne i bildplanet på det sätt som jag hade önskat mig. Persiljan var alldeles för tät och hade inte rätt form och de delar som jag hade scannat såg inte speciellt levande ut.

Till de nya proverna, mina färdiga prototyper valde jag tre färger. Dels den orangea som jag hade haft tidigare samt en hallonröd vilka fungerade bra ihop. Som tredje färg valde jag en grå för att binda samman persiljan och scenerna. Den grå färgen har jag inte sett prov på utan jag valde den utifrån Vancevas färgsystem på deras hemsida.

Jag gjorde om persiljan så att den blev mer abstrakt och inte i autentisk storlek. Figurerna fick en tydligare profil och det vita pappret byttes ut mot OH-film i A3.

Test med blå persilja.

RESULTAT

MÖNSTERMODULER FÖR OFFENTLIGA RUM

Den storlek som jag har valt att använda mig av har en klassisk kakelstorlek i grunden. Kakelbiten (15x15cm), anpassad efter en kakelsättares hand, är en storlek som vi har en relation till. När jag pratade med glasmästare så fick jag ofta frågan varför jag gjorde glas i bitar och inte i en stor skiva istället, det går ju så mycket fortare att montera.

Min tanke var att det är bra ur transportsynpunkt med mindre delar och att de är mer anpassningsbara efter platsen. Det är hållbart då om en bit går sönder så kan den bytas ut istället för en hel vägg, samma idé som vid traditionellt kakel. Modulen är också i sig anpassningsbar då man kan bygga olika ytor utifrån samma grundobjekt.

Jag gjorde mönster för offentliga rum men hade inte platsen som utgångspunkt. Jag ville att modulerna skulle få ungefär samma status som tapeter fast mer hållbara. De är tänkta att ses som ett inredningsmaterial att bygga ytor med. Jag har inte haft som ambition att göra en utsmyckning utan en kollektion bilder som kan uppföras som det lämpar sig beroende på platsen

När jag skriver den här rapporten har jag ännu inte sett mina färdiga prover. Jag får göra mig en rimlig uppfattning om hur de ser ut utifrån de utskrifter som jag skickade till Gfab för laminering. Orsaken att min tidsplan inte höll var att jag från början inte hade som mål att få fram en färdig prototyp i det senare valda materialet. Det blev under projektet viktigt för mig att driva processen så långt jag kunde och att verklighetsförankra mitt projekt på bästa sätt. Om jag från början hade valt ett material och knutit företagskontakten tidigare så hade tidsplanen sett annorlunda ut. Gfab gör så gott de kan för att jag ska få mina prototyper färdiga till examinationstillfället.

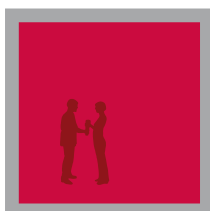
PERSILJAN, Storlek 15x30 cm.

Persiljan är svart och kontrastrik. Den ligger inuti bildplanet och glaset hjälper till att skapa djup.

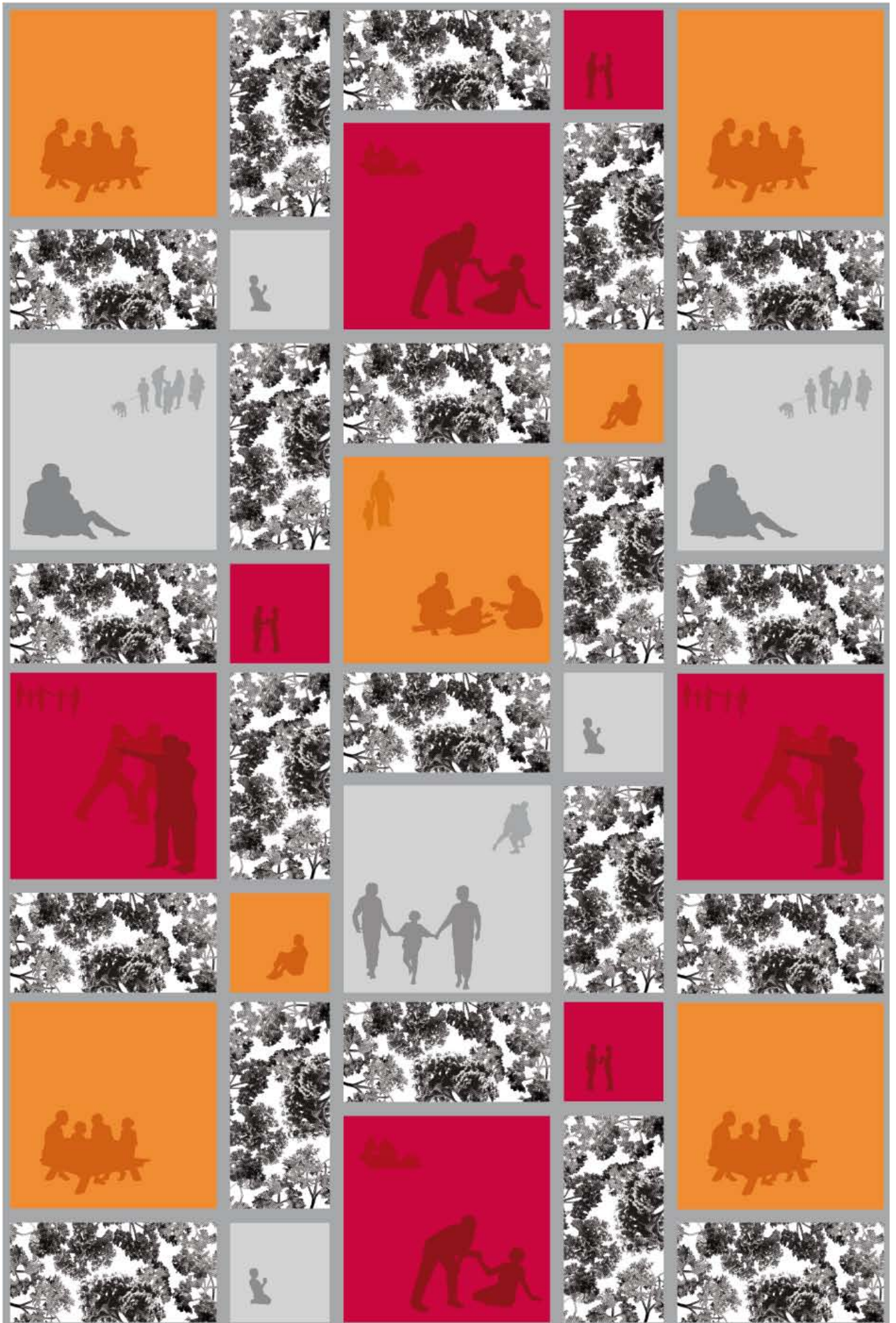
Trädet, Storlek 15x30 cm.

Det färdiga trädet har en tydlig trädstam med en djupt blåstrad relief. Det går att montera med sig självt så att man får ett trädmonster eller i kombination med de andra modulerna.

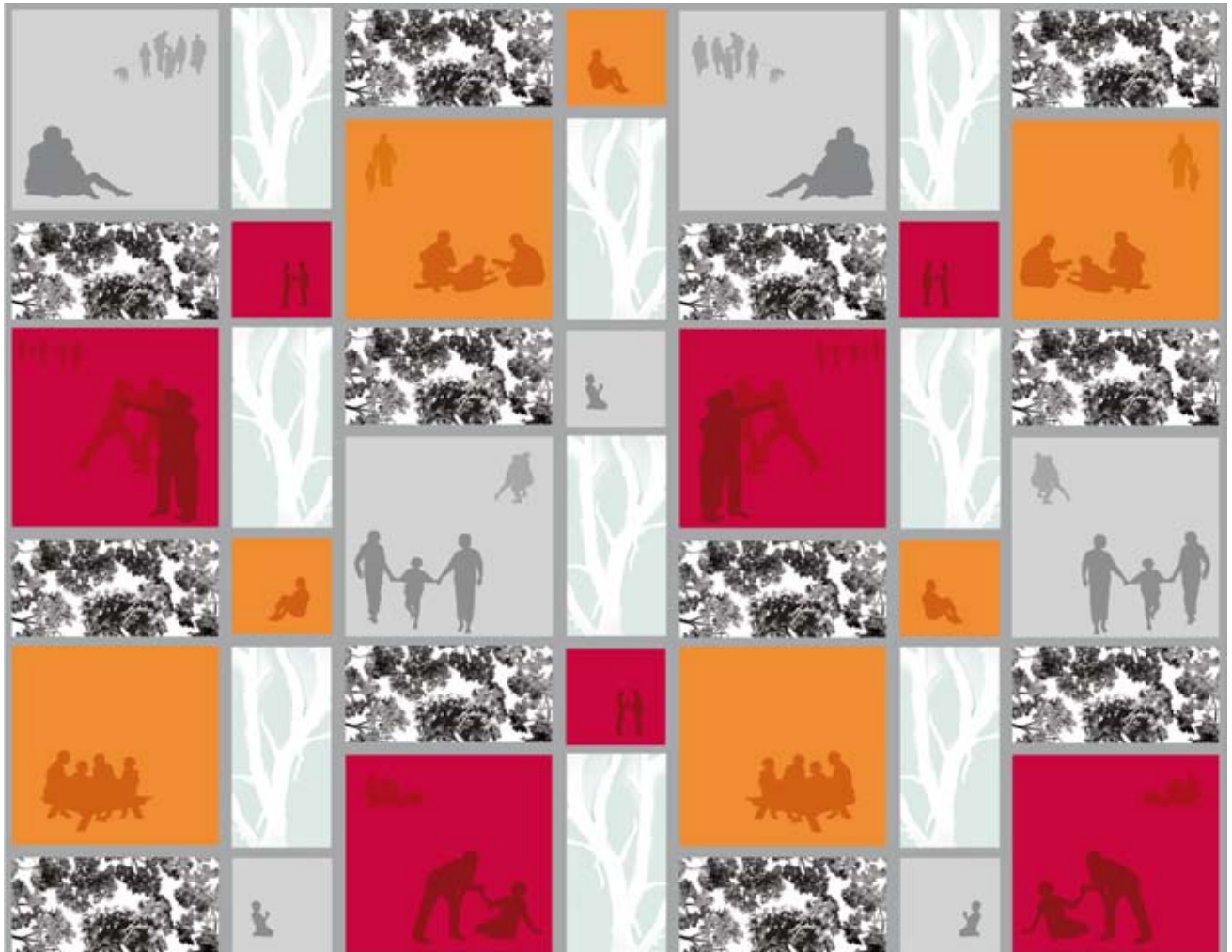

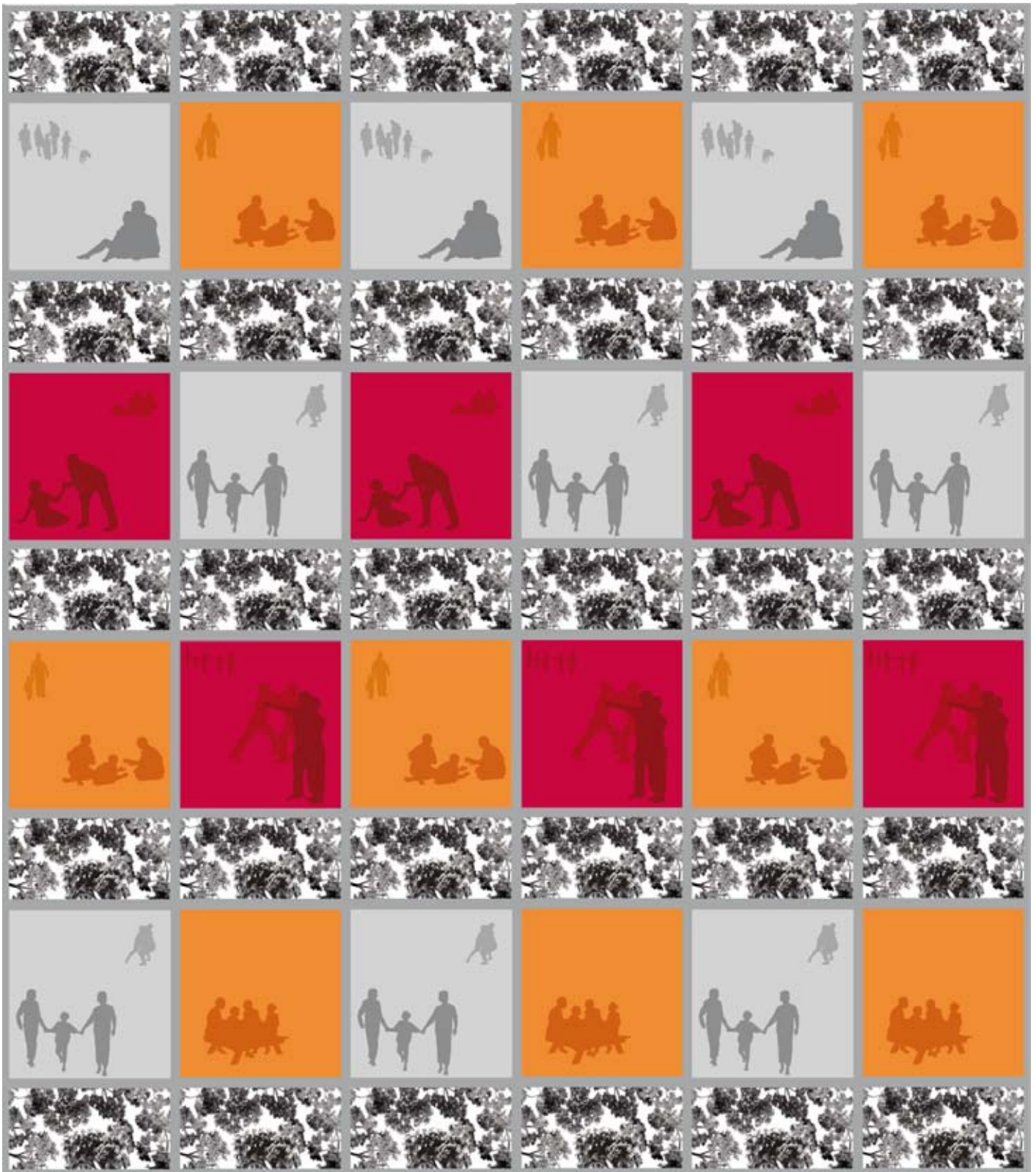
Scenerna, Storlek 30x30 cm samt 15x15 cm.

Jag gjorde sex scener som kompletterar varandra. Jag har placerat människorna så att man kan få tydliga riktningar när man sätter den samman som mönster. De har tre olika färger. Orange, hallonröd och grå. Bilderna föreställer människor avbildade som skuggfigurer. De är tydliga i sin form men man ser inte riktigt vad de gör. Min önskan är att betraktaren ska läsa in en historia i bilden, en berättelse som är egen. Den mindre modulen såg jag från början mest som ett skarvmaterial men den blev viktigare allt eftersom. Den lilla finns i tre olika utföranden, en i varje färg, med varsin scen och den ska även finnas med i kollektionen enbart i färg för att visa ett tomt rum som skapar en ny spänning i mönstret. Jag har gjort ett antal förslag på hur modulerna kan fungera som mönster.

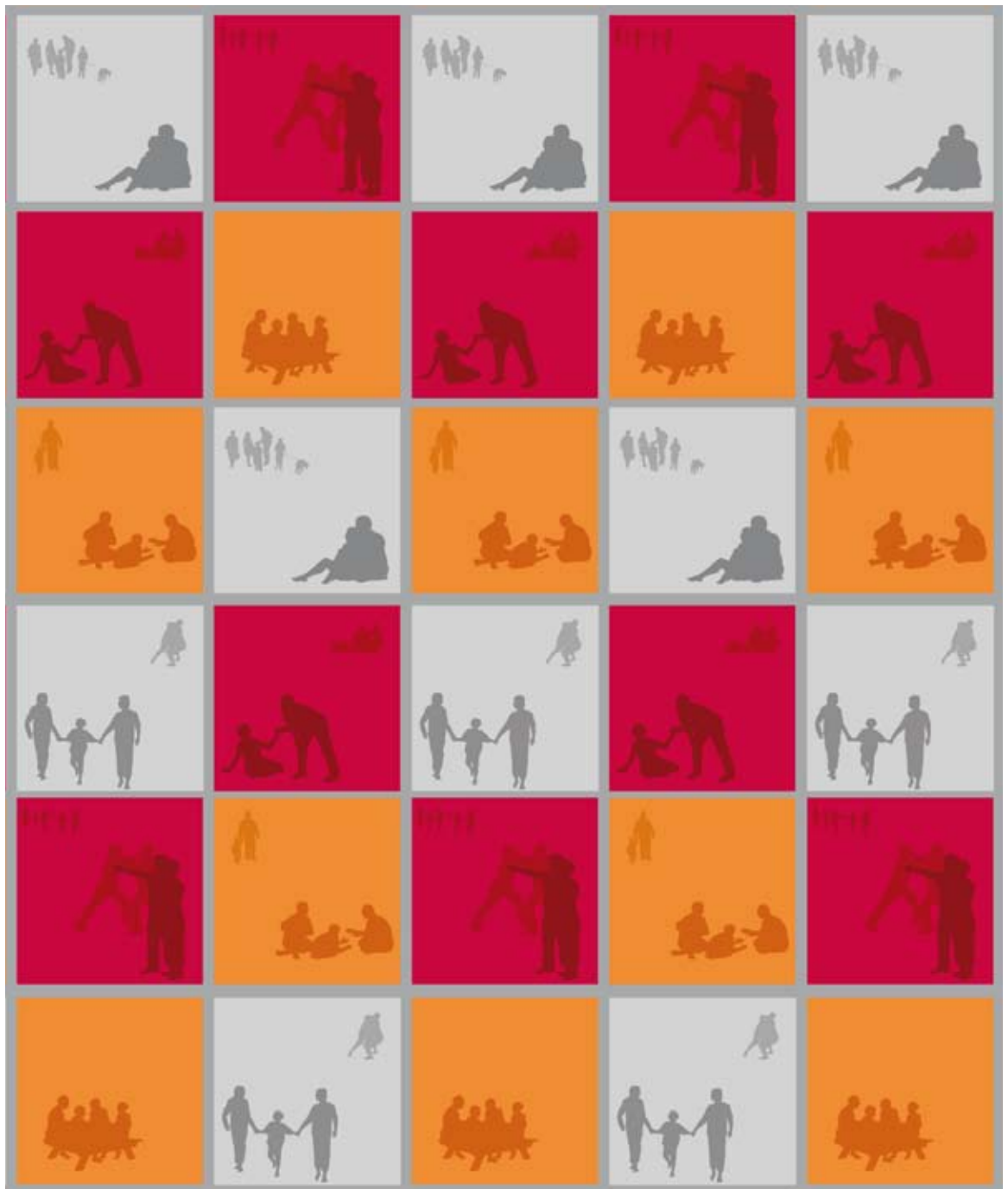

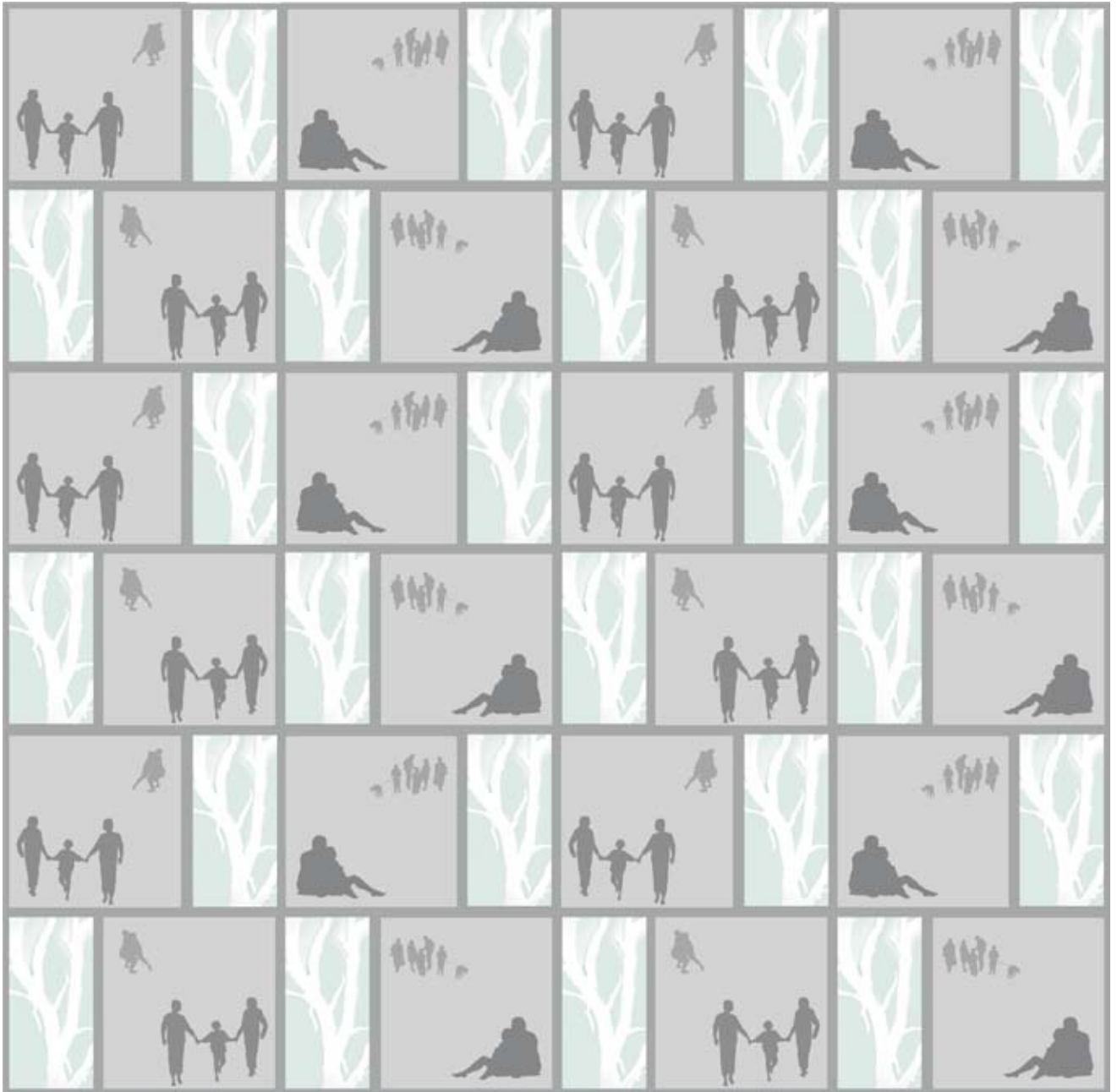

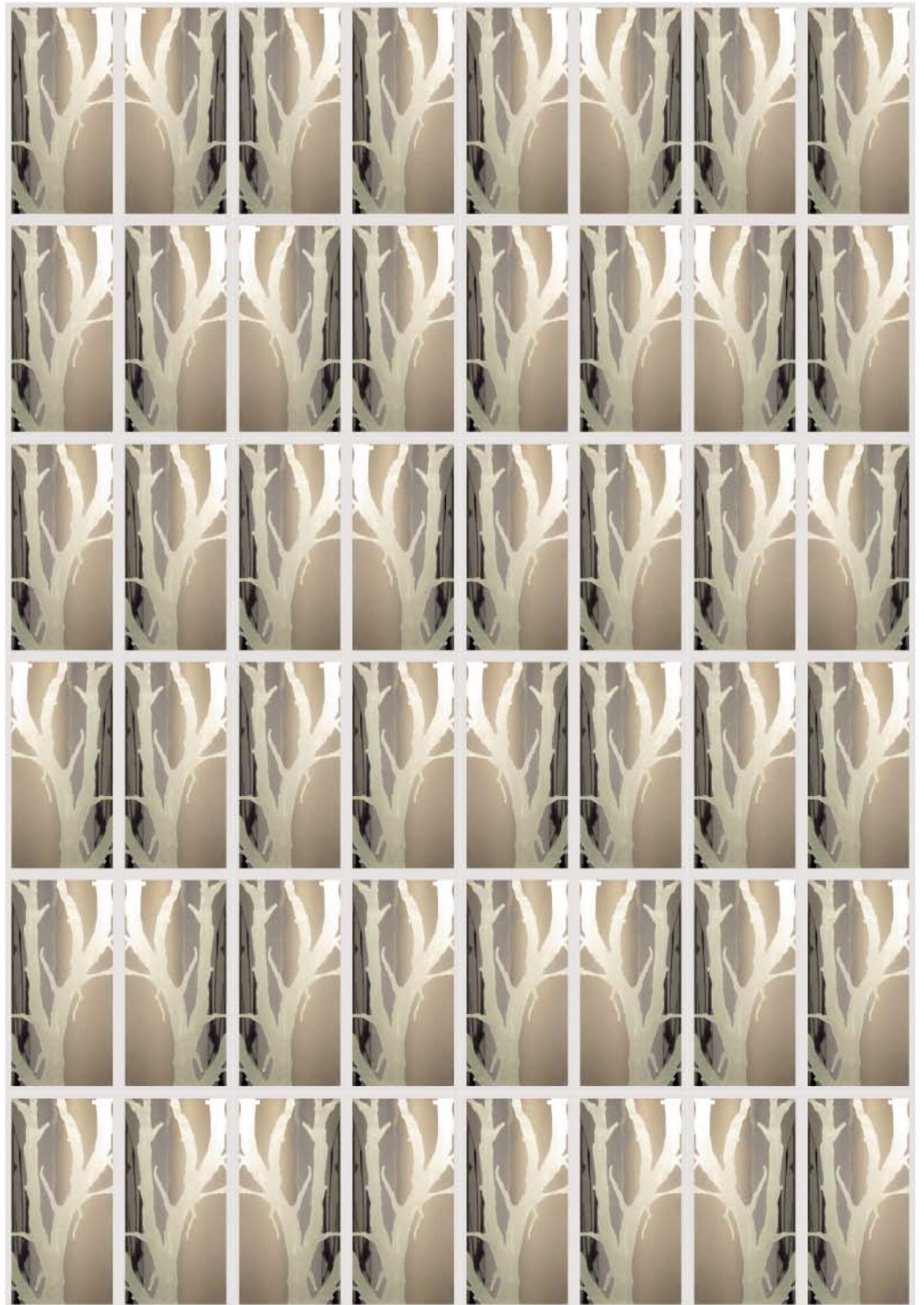
Skala 1:10

Skala 1:10

Skala 1:10

MONTERING

Jag har skissat på ett flertal olika lösningar på montering. Det sätt som används idag är fortfarande mest blyinfattningar av glas. En metod som jag inte är intresserad utav av miljömässiga skäl. Det finns flera sätt att montera glas på väggar och system för att fästa större glasskivor i varandra. Jag har inte hittat någon färdig lösning på marknaden som kan motera mina moduler. Min idé bygger på ett system med aluminiumprofiler. Jag tänker mig att modulerna kommer levererade med en aluminiumram fastlimmad, ramar med hane/hona system där man skjuter ihop modulerna till det mönster som man önskar. Man fäster sedan ett ramverk runt om hela mönstret med en kraftigare U-profil i samma material. Ramverket håller delarna på plats och ger stabilitet samt en estetisk inramning. Dessa profiler finns på marknaden men får modifieras för modulerna. Hela modulsystemet kan sedan monteras med ben eller fästas från tak till golv, allt efter vad platsen kräver.

Om man önskar kan man även montera modulerna mot en vägg, och det går att ha en ljusslinga fäst nedtill på baksidan ifall platsen skulle behöva ljusförstärkning.

SLUTSATSER

MINA MODULER I ETT SAMMANHANG

Jag tycker att offentliga rum idag har alltför stora tomma ytor. Jag tror att människan är i behov av mer avskildhet för att känna sig trygg samtidigt som det finns ett behov av att se sin omvärld. Mina moduler ger möjlighet till att skapa avgränsningar där man ändå kan se sin omgivning. Glaset skapar ytor som är genomsiktliga men mönstret ger ett filter till omgivningen. Modulerna är lämpliga att avgränsa arbetsplatser och kontorslandskap med, men fungerar lika bra i ett väntrum eller i en reception där behovet av att avgränsa möten mellan människor behövs.

PROCESS

Mitt arbete kan ses som en resa i att finna en arbetsmetod. Jag började med lösa tyglar för att känna mig fri att göra det som skulle infinna sig. Men den friheten gjorde mig snarare låst. Efter att ha satt tydligare kriterier för mig själv blev jag mer motiverad att verkligen dra projektet så långt som jag kunde, med en tydlig tidsram som gräns. Det utforskande i mitt arbete blev att se hur man genomför en idé. Jag gjorde research på marknad och material och försökte att anpassa min idé så gott jag förmådde till en verklighet.

VIDAREUTVECKLING

Det finns flera möjligheter till vidareutveckling av mina moduler. Jag började testa att jobba med flera lager av bilder på varandra, och satte raster bakom figurerna i scenerna. Jag provade också att tillsätta husfasader för att ge en känsla av staden.

Det fanns bara förutsättningar för mig att i detta projekt laminera in ett lager mellan glaset. Jag skickade färdiga utskrifter på OH-film då det var inte möjligt att min kontakt på Gfab skulle hinna med att göra digitala utskrifter direkt på lamineringsplasten. Man kan då ha upp till fyra olika lager mellan glaset. Detta faktum påverkade mitt mönster en aning denna gång, och det är något som jag skulle vilja utveckla senare.

Det skulle också vara intressant att jobba med ljuskänslig färg. Det skulle utveckla mönstret ytterligare mot den förändlighet jag hela tiden sökt i detta projekt.

För en mindre serie skulle det också vara intressant att arbeta med fusing för att få kraftigare relief och utåtgående former.

KÄLLFÖRTECKNING

WEBADRESSER

<http://www.gysinge.nu/Products/ProductDetail.aspx?itemId=2436&sectionId=849&pic=3>
2008-03-23

<http://www.kkvgbg.se/>
2008-03-23

<http://www.ravara.se/Ravara/Start/Start.html>
2008-03-23

<http://www.vanceva.com/design/pages/default.asp>
2008-03-23

INSPIRATIONSBÖCKER

Alfredsson Björn, Berndt Roland, Harlén Hans (2000) "Stockholm Under" AB. Italien

Broström Ingela (2004) "Tapetboken, papperstapeten i Sverige". Stockholm

Fuad-Luke Alastair (2006) "The eco-design handbook". London

Giorgini Frank (1994) "Handmade tiles". Hong Kong

Hackzell Lena (1999) "Kur i ur och skur". Italien

Kommittén för Stockholmsforskning (2000) "En värld under jord - Färg och form i tunnelbanan". Borås

Lemmen van Hans (1993) "Décors de Céramique". Londres

Paul Tessa (1989) "Tiles for a beautiful home". Hong Kong

Snidare Uuve (1998) "Kakel, klinker & mosaik". Italien

Statens Konstråd (1999) "Byggkeramik – konst att förnya". Stockholm

Staveow-Hidemark Elisabet (1991) "Sub Rosa – När skönheten kom från England". Spanien